

3 De rotsen van 'Les Tartines'

LENGTE: 9 km

VERTREKPUUNT

Op de Place le Blanc bij de kerk in Comblain-au-Pont in de provincie Luik.

AANDACHTSPUNTEN

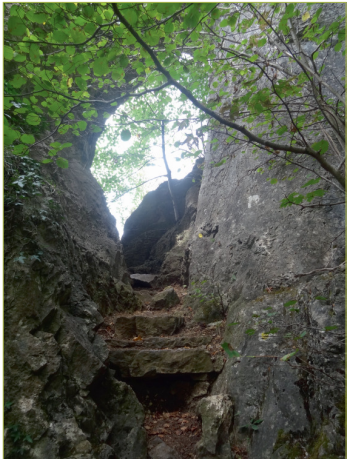
In het natuurgebied 'Les Roches Noires' moet je zeer voorzichtig zijn als je het paadje volgt dat boven op het rotsmassief loopt, je wandelt hier onbeveiligd vlak naast een diepe afgrond.

In het natuurgebied 'Les Tartines' moet je door een gat in de rotsen kruipen. Het gat is niet zo groot, je rugzak zal even uit moeten maar normaal gezien geraak je er wel door. Je loopt er ook door een paar mooie rotspoorten waar je bij nat weer voorzichtig moet zijn.

Ook de laatste afdaling door 'Les Tartines', bijna op het einde van van de wandeling, is steil en bevat enkele korte passages waar je even je handen zal moeten gebruiken om veilig af te dalen over de rotsen.

Op het einde van het eerste deel van de wandeling, tijdens de afdaling naar Pont-de Scay, is er een facultatief eindje kruipen door een donkere rotstunnel. Hiervoor moet je een zaklamp meebrengen. Dit gedeelte raden wij af als je alleen op wandel zou zijn.

TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 49/1-2 (1:20.000)

De naam Comblain is afgeleid van het Latijnse 'confluere', wat 'samenvloeien' betekent. Hier vloeien inderdaad de Ourthe en de Amblève samen, de Ourthe stroomt dan noordwaarts verder richting Luik. De samenvloeiing bevindt zich meer precies in het gehucht Pont de Scay waar de wandeling doorloopt.

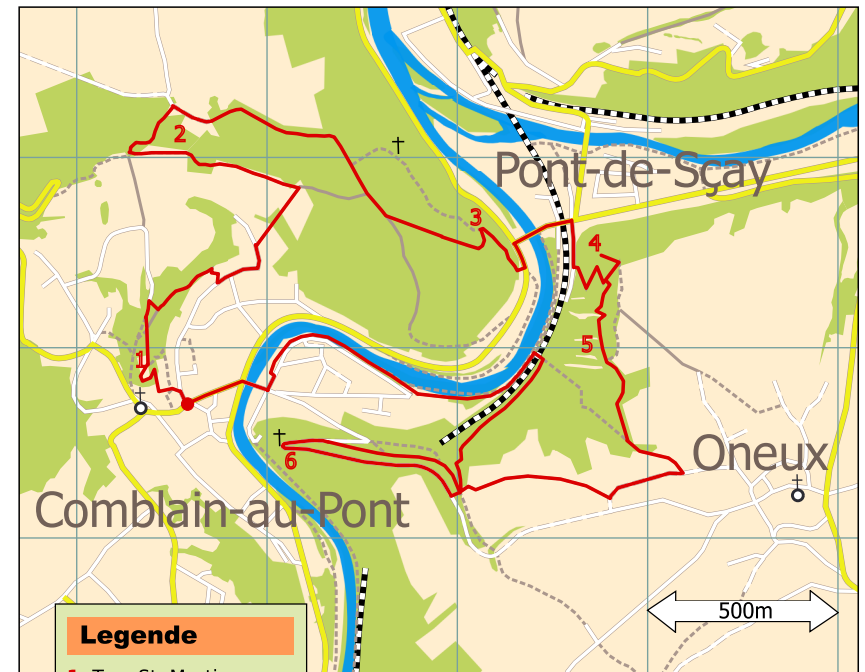
De dorpskern van Comblain-au-Pont ligt aan de Ourthe en de twee natuurgebieden waar deze wandeling doortrekt liggen ten westen en ten oosten

3

van de rivier. De rotsen van het natuurgebied 'Les Roches Noires' zijn donkere dolomietrotsen, er groeit hier een specifieke vegetatie van planten die houden van de kalkachtige ondergrond. Les Roches Noires was het eerste nationale park van België en werd opgericht in 1946. Het natuurgebied 'Les Tartines' dankt zijn naam aan de rotsplaten die als sneetjes brood uit de bergwand steken.

Op de route liggen enkele kleine grotjes die je even kan inlopen of inkruipen.

Naast deze relatief korte wandeling is er nog heel wat interessants te doen en te bekijken in Comblain-au-Pont. Er is de Grotte de l'Abîme met als ingang een diepe afgrond en waar massa's vleermuizen overwinteren. Het Musée du Pays Ourthe-Amblève schetst de evolutie van de mens in deze streek. In het Maison des Découvertes in het centrum van het dorp krijg je alle informatie over de bezienswaardigheden en je kan er ook streekproducten proeven.

Legende

- 1 Tour St. Martin
- 2 Les Roches Noires
- 3 Grot
- 4 Uitzicht op rots
- 5 Rotsen Les Tartines
- 6 Thier Pirard

BESCHRIJVING**Naar de Roches Noires**

In het verlengde van de brug over de Ourthe loop je de 'Place le Blanc' in. De straat leidt naar de kerk met een mooi plein ervoor. Overal zie je stenen beelden van kunstenaars van overal ter wereld, in het eerste deel van de wandeling zal je nog veel van deze beelden tegenkomen. Rechts op de heuvel zie je de Tour St. Martin boven het dorp, een burchttoren uit de 12de eeuw met een karaktervol kerkhof er omheen. Je moet naar deze toren. Er zijn vele paden naar de toren vanuit het dorpscentrum, je kan 'à la carte' naar boven lopen. Wij beschrijven hier slechts één van de mogelijkheden. Net voor het plein voor de kerk sla je rechtsaf in het straatje Rue du Moulin en vooraan in deze straat ga je onmiddellijk links een kiezelpad op. Enkele treden brengen je op een ander pad. Even naar rechts en bijna onmiddellijk links, een volgende stenen trap op. Bij het einde van de trap ga je naar links, een dalende stenen trap laat je links liggen en je gaat rechtdoor. Je gaat door een voetgangerssluis en voorbij deze sluis ga je nog even rechtdoor. Waar je tegen een afsluiting van een tuin loopt sla je scherp rechtsaf en je klimt de heuvel op. Je komt op een kruispunt van paden bij een picknicktafel op een stenen platform. Hier sla je scherp linksaf en je stijgt verder. Over stenen trappen stijgt je tot vlakbij de kerkhofmuur en je loopt langs de muur verder. Voorbij een ijzeren loopbrug kan je over de muur klimmen en zo kom je in het oude kerkhof. Sfeervol niet? In het licht van de volle maan is dit een uitzonderlijke plek. Maar we vermoeden dat je 's avonds niet meer aan deze wandeling begint.

Je loopt langs de toren naar de uitgang van het kerkhof. Bij het hek ga je met de rug naar het kerkhof recht voor je de brede bosdreef op. Je blijft rechtdoor gaan, tot je uit het bos naar rechts kan langs de bosrand. Je komt bij een bank en een verhard sportterreintje voor boogschutters die hier de discipline 'staande wip' beoefenen. Voor je een mooi uitzicht op het weidelandschap, een oude bedding van de Ourthe uit lang vervlogen tijden. Aan het einde van de weiden verrijzen de Roches Noires. Straks zal je zowel onderaan als bovenaan langs deze rotsen lopen. Om aan de voet van de rotsen te geraken, maken we een leuk omweggetje. Ga op het sportterreintje met je rug naar het weidelandschap staan en loop rechtdoor weer het bos in. Loop rechtdoor tot net voor de valleiwand, links van een vuilnisbak en een picknicktafel vind je een smal paadje. Dit mooie pad loopt in de flank van de heuvel. Je blijft dit pad volgen, op het einde daalt het zigzaggend af langs rotsen tot op een asfaltwegje. Linksaf.

Wat verder ga je aan de splitsing rechtdoor en je volgt de Rue des Roches nog even verder. Na een bocht naar links verlaat je de weg: tussen nummers 28 en 30 ga je aan de rechterkant een een paadje op dat tussen weiden klimt. Het pad eindigt bij een pompstation. Linksaf hier, een smal pad dat het natuureservaat 'Les Roches Noires' inloopt. Het pad loopt eerst langs de bosrand op een afstand van de rotsen. Verderop kijkt het pad uit naar rechts om dan echt aan de voet

van de prachtige zwarte rotsen verder te lopen. Dit pad wordt niet zoveel gebruikt, in de zomer kan het nogal overwoekerd zijn.

Op het einde van de rotsen wandel je rechtdoor het bos in tot je wat verder op de holle wandelweg komt, deze weg volg je naar rechts en je stijgt. Bij een bordje van het natuureservaat kan je het wandelpad tijdelijk verlaten. Rechts loopt hier een zijspoor tot boven op de rotsen. Je kan hier langs de rand van de rotsen verder lopen maar let op, de afgrond is diep. Op het einde kom je trouwens bij een omheind gebied, onder andere om de roofvogels hier de nodige rust te gunnen, en zal je terug naar links naar het wandelpad moeten. Het gewone wandelpad stijgt het bos uit en brengt je bij de bosrand op een brede weg voor uitgestrekte glooiende weiden. Rechtsaf.

Naar de samenvloeiing van Ourthe en Amblève

Snel kom je bij een uitzichtpunt rechts van de weg, met een bank. Verderop is er een volgend uitzichtpunt rechts van de weg. Hier kan je even naar een prachtige rots lopen. Terug naar de brede weg. De weg loopt het bos in. Vroeger liep hier een paadje naar links naast de weide maar dit pad is in onbruik geraakt. Je volgt dus verder de brede bosweg. De putten en grachten die je in deze omgeving ziet zijn overblijfselen van loopgrachten van Franse soldaten, die hier tijdens de Franse revolutie vochten tegen de Oostenrijkers. Een volgende zijweg links, met in het begin een rood-wit Sint-Andrieskruis, neem je niet. Wat verder komt er een bewegwijzerde bosweg van rechts, ook hier ga je nog even rechtdoor. Snel kom je bij een zijpad aan de linkerkant en deze moet je nu wel nemen. Hij vertrekt bij een wandelpaaltje en is ook gemerkt met een Sint-Andrieskruis. Het brede pad loopt kaarsrecht door een naaldbos. Een keer is er een klein zijpaadje aan de linkerkant maar je volgt de rechte weg verder. Op het einde draai je met het pad mee naar links – het spoor naar rechts loopt dood – en je komt op een ander pad, voor de steile helling die de vallei van de Ourthe aankondigt.

Volg dit pad naar rechts. Je moet dit pad helemaal uitlopen tot op de rijweg langs de Ourthe. Maar er is hier een leuk extra lusje. Amper een vijftal meter ver op dit pad kan je links de steile helling afdalen via een ijzeren ladder die op de grond vastgemaakt is. Aan het eind van de ladder kan je naar links naar een grot. Bij ons laatste bezoek in 2020 bemoeilijkten grote omgevallen bomen de toegang tot de grot. Je gaat de grot binnen en je volgt de gang die smaller en donkerder wordt. Na enkele meters kom je bij het einde van de gang. Het lijkt alsof je niet verder kan maar aan de rechterkant zie je weer het buitenlicht door een gat. Wie wat behendig en niet te corpulent is, kan zich door dit gat naar buiten wurmen. Opgelet, je zal je steunend op je beide handen naar buiten moeten wringen. Uit het gat loop je naar links en dan weer naar rechts, de steile helling op. Misschien zie je hier nog restanten van een oude trap. Je komt weer op het pad dat bovenaan de valleiwand loopt en zoals reeds gezegd volg je dit pad tot beneden op de grote weg naast de Ourthe. Linksaf en onmiddellijk rechts, wees

voorzichtig als je de straat oversteekt, de brug over. Je bent nu in het gehucht Pont de Scay. Naar het oosten zie je de vallei van de Amblève, deze mondt hier uit in de Ourthe.

Door het natuurgebied van 'Les Tartines'

Wandel rechtdoor tot net over de spoorweg. Onmiddellijk na de overweg sla je rechtsaf in de rue de la Gare. Naast nummer 15 neem je linksaf een bewegwijzerd pad. Het pad stijgt achter de huizen. Snel zie je links in het bos een grotje, je kan de helling opkruipen om er even rond te neuzen maar je zal terug moeten afdalen en het pad verder volgen. In de derde haarspelbocht staat een elektriciteitspaal met nummer 20/575. Net voorbij de bocht vertrekt aan de rechterkant een oud trappenpad. Dat pad moet je straks opgaan maar volg eerst het pad nog een beetje verder: naast een bank vertrekt een paadje aan de linkerkant dat je bij een eerste uitzichtpunt brengt. Voorzichtig hier, de rots is niet beveiligd en de afgrond is diep. Loop dan terug langs de bank naar beneden en ga dus het trappenpad op, naar links als je van de bank komt en net voor de elektriciteitspaal.

Na de trapjes loopt het pad naar rechts en blijft ongeveer op gelijke hoogte in de flank lopen. Het paadje leidt naar de rotsen van 'Les Tartines'. Je moet door een gat in de rotsen kruipen en aan de andere kant kom je bij een mooie rotspoort. Net voor die rotspoort kan je eventueel even rechtsaf langs de rotsen tot op een gevaarlijk uitzichtpunt. De tocht gaat verder door de rotspoort. Aan de andere kant van de poort sta je voor een kloof tussen de rotsen. In 2020 lag de kloof vol omgezaagde bomen wat afdalen door de kloof moeilijk maakt maar wat wel een prachtig uitzicht opende op de vallei van de Ourthe en het dorp Comblain-au-Pont. Loop even naar rechts langs de rotsen tot aan een uitzichtpunt, dit keer minder gevaarlijk. Je keert terug langs de rotsen in de richting van de rotspoort. Je laat de rotspoort nu links liggen en je volgt het pad dat je naar de overkant van de kloof brengt. Je klimt of kruipt naar een volgende rotspoort. Er vertrekken hier enkele doodlopende gangen. Aan de andere kant van de poort volg je het paadje dat bovenaan de steile helling loopt. Je komt bij een uitzichtpunt en wat verder leidt een zijpaadje naar de typische smalle rotsplaten van 'Les Tartines'. Het paadje komt verder op een ander pad op de plaats waar een ijzeren paal staat waarvan het bord verwijderd werd. Volg het pad naar rechts. Je loopt nu een tijdje door het bos. Op het einde komt er een pad van rechts en enkele meters verder ga je door een draaimolentje de weide in.

Je loopt in de weide naar links, je passeert een rij karaktervolle haagbeuken en je stijgt naar de uitgang van de weide. Voor je ligt het dorp Oneux. Je verlaat de weide via een draaimolentje en je volgt de veldweg langs de weiderand naar rechts. Ongeveer 200 meter verder maakt de weg een bocht naar links, hier verlaat je hem en je gaat weer de weide in door een volgend draaimolentje. Je loopt naar een volgend draaimolentje in de weide. Je blijft nu bijna een halve kilometer lang in de weide wandelen. Je blijft hierbij de linkse rand van de weide

volgen en je houdt altijd dezelfde richting aan. Op het einde van de weide loop je naar het bos recht voor je en je verlaat de weide door een laatste draaimolentje. Een paadje daalt af naar een valleitje.

Naar de Thier Pirard

Beneden in het valleitje kom je op een pad. Je moet dit pad niet volgen naar links of naar rechts maar wel oversteken en je volgt een steil spoor recht voor je dat de helling oploopt. Dat brengt je in geen tijd op een brede bosweg die je naar rechts volgt. De bosweg brengt je bij het uitkijkpunt bovenop de kalkrotsen van de Thier Pirard. Er staan banken en een oriëntatietafel. Beneden ligt Comblain-au-Pont. Boven het dorp zie je de Tour St. Martin waar je in het begin van de wandeling langs liep. Je ziet ook de mooie Roche Napoléon liggen aan de andere kant van de Ourthe.

Bij het uitzichtpunt maakt de brede weg een scherpe bocht naar rechts. Wat lager, nog voor de volgende scherpe bocht naar links, moet je de brede weg verlaten en een zijpad aan de rechterkant opgaan. Dit pad loopt een tijd in de flank. Er zijn enkele zijpaden links maar je volgt gewoon het zacht stijgende pad verder. Het pad maakt een bocht naar rechts en je komt op de plaats waar je eerder al was, namelijk waar het pad van de weide naar beneden komt. Opgelet: je moet hier heel scherp linksaf slaan in een pad dat een valleitje induikt. Even afdalen moet je afdalen over rotsen en wat lager moet je even kort langs een rotswand over een smal spoor. Het pad daalt verder af. Je houdt rechts aan en je daalt af in de richting van de spoorweg. Je volgt een smal spoor door de begroeiing dat naast de spoorweg loopt. Het pad verbreedt en je loopt verder langs de spoorweg.

Net voorbij een klein pleintje zoek je aan de rechterkant een smal spoor dat afdaalt tot bij de overgroeide weide die je nog kent van eerder op de wandeling. Je gaat door het tunneltje en volgt de Ourthe naar links tot in Comblain-au-Pont.